

EDITURA PARALELA 45

colecția

concursuri
școlare

*Editura Paralela 45 este recunoscută de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)*

Corectură: Ioana Bogdan, Daniel Mitran
Tehnoredactare: Iuliana Ene
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Ionuț Broșțianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Olimpiada de lingvistică „Solomon Marcus” : tehnici de înțelegere a limbilor lumii / Mina-Maria Rusu (coord.), Valentina Cojocaru, Roxana Dincă, Adina Dragomirescu ; cu un cuvânt înainte de acad. Solomon Marcus. - Pitești : Paralela 45, 2017
Conține bibliografie
ISBN 978-973-47-2426-0

- I. Rusu, Mina-Maria
- II. Cojocaru, Valentina
- III. Dincă, Roxana
- IV. Dragomirescu, Adina
- V. Marcus, Solomon (pref.)

81

© Copyright Editura Paralela 45, 2017

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

MINA-MARIA RUSU
(coordonator)
VALENTINA COJOCARU, ROXANA DINCĂ,
ADINA DRAGOMIRESCU

Olimpiada de lingvistică

„Solomon Marcus”

tehnici de înțelegere a limbilor lumii

ediție adăugită și revizuită

cu un cuvânt-înainte de academician SOLOMON MARCUS

Editura Paralela 45

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Subiectele sunt ordonate de la simplu la complex (se începe cu secțiunea de antrenament, se continuă cu secțiunea de exercițiu și se încheie cu secțiunea de performanță: subiectele de la 1 la 60) și cronologic (pe ani, în funcție de etapele și de secțiunile la care au fost propuse: subiectele de la 61 la 100), urmate de rezolvări. Unele rezolvări sunt detaliate, constituind modele de redactare a explicațiilor în cadrul concursului, iar altele sunt mai schematice, indicând pe scurt cheia exercițiilor și/sau pașii rezolvării. Pentru fiecare subiect, se indică faza și momentul în care a fost dat, precum și autorul/autorii. Subiectele însoțite de mențiunea „propus de” au fost elaborate integral de autorul menționat, folosind date existente despre limbile/limbajele respective, dar care au fost organizate într-un mod original. Subiectele însoțite de mențiunea „adaptat de” au ca punct de plecare subiecte asemănătoare care au fost date la olimpiadele din alte țări sau care se găsesc pe site-uri ale acestor olimpiade ori pe paginile personale ale unor autori de subiecte; aceste subiecte au fost adaptate fie din punctul de vedere al concordanțelor cu limba română, fie ca grad de dificultate etc. În unele situații, datele lingvistice au fost adaptate, astfel încât să servească scopului subiectului respectiv.

Autoarele

CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A II-A

Autoarele

Olimpiada de Lingvistică este o competiție inedită în mediul preuniversitar din România prin metoda de lucru și prin faptul că elevii reușesc să rezolve probleme de lingvistică fără să studieze această materie la școală. Lingvistica nu este o materie care se studiază ca disciplină autonomă, însă acest lucru nu constituie un impediment în pregătirea pentru participarea la o asemenea olimpiadă. Nu se cere o pregătire teoretică susținută care la noi îmbracă mai mult o formă de a învăța pe de rost anumite concepte, ci o pregătire mai degrabă practică, punând în valoare abilitățile lingvistice ale elevilor în relație cu modelul matematic al comunicării. În felul acesta, se stimulează abilitățile pentru o gândire logică și pentru o aplicare creativă a cunoștințelor generale în rezolvarea problemelor de lingvistică, iar elevii află mai multe lucruri despre diversitatea lingvistică (multitudinea de limbi cu mai mulți sau mai puțini vorbitori, limbi pe cale de dispariție, limbi artificiale etc.).

Echipa care concepe și redactează subiectele pentru **Olimpiada de Lingvistică** (etapa județeană și etapa națională) este formată din cadre didactice ale Facultății de Litere (conf. univ. dr. Adina Dragomirescu, asist. univ. dr. Roxana Dincă și asist. univ. dr. Valentina Cojocaru) și din foști elevi care au participat la Olimpiada Internațională de Lingvistică (Dan Mirea, Vlad Neacșu și Paul Helmer).

În urma selecției naționale și cu ajutorul unor pregătiri susținute (coordonate de Roxana Dincă și Valentina Cojocaru, cadre didactice ale Facultății de Litere, Universitatea din București), echipa României vine în fiecare an cu premii și medalii: în anul 2013 – Premiul al III-lea la proba pe echipe și două Mențiuni; în 2014 – Medalie de aur și două Mențiuni; în 2015 – două Medalii de argint; în 2016 – o Medalie de argint și o Medalie de bronz; în 2017 – o Medalie de aur și trei Medalii de bronz.

Succesul la olimpiada internațională este o cale sigură de acces către marile universități din lume: olimpicii internaționali la lingvistică sunt/au fost studenți la universitățile din Cambridge, Oxford, University College London etc. Cei care au rămas în țară sunt studenți de excepție și prieteni ai Facultății de Litere.

SUBIECTE

SUBIECTUL 1: Cât este ceasul în estonă?

(60 de puncte)

Următoarele structuri descriu cum se exprimă ora/timpul în estonă:

Kell on üks – „Este 1 fix”

Kell on kaks – „Este 2 fix”

Veerand kaks – „1:15”

Pool neli – „3:30”

Kolmveerand üksteist – „10:45”

Viis minutit üks läbi – „1:05”

Se dau și următoarele numere în estonă:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

9 üheksa

10 kümme

11 üksteist

1. „Tradu” următoarele ore în estonă:

(30 de puncte)

- (a) 8:45
- (b) 4:15
- (c) 11:30
- (d) 7:05
- (e) 12:30

2. Transcrie cu numere următoarele ore:

(18 puncte)

- (a) Veerand neli
- (b) Pool kolm
- (c) Kolmveerand kaksteist

3. Explică, în maximum 10 rânduri, cum ai rezolvat.

(12 puncte)

Olimpiada de lingvistică ±Poezie, faza națională, 2014, clasa a V-a
Subiect adaptat de Roxana Dincă

SUBIECTUL 2: Numerele în limba daneză

(60 de puncte)

Se dau următoarele numere în limba daneză:

fire = 4
toogtyve = 22
ni = 9
enogfirs = 81
fem = 5
nioghalvfjerds = 79
seksogtres = 66
syvoghalvtreds = 57
tre = 3

În cazul numerelor mai mari de 10, segmentul *og* înseamnă „și”.

1. Scrie cu cifre: (24 de puncte)

- a. seks =
- b. nioghalvtreds =
- c. treogtyve =
- d. toogtres =

2. Scrie cu litere, în limba daneză, următoarele numere: (24 de puncte)

- a. 7 =
- b. 54 =
- c. 21 =
- d. 85 =

3. Explică, în maximum zece rânduri, cum ai rezolvat. (12 puncte)

Olimpiada de lingvistică ±Poezie, faza națională, 2014, clasa a VI-a
Subiect propus de Adina Dragomirescu

SUBIECTUL 3: Limba păsărească

(60 de puncte)

Se dau primele două strofe din poezia *Somnoroase păsărele...* de Mihai Eminescu, „traduse” în limba păsărească, un limbaj codificat care are un mecanism de funcționare foarte precis.

*Somponoporoapasepe păsăpărepelepe
Pepe lapa cuipiburipu sepe apadupunăpă
Sepe aspacundpu înpî răpămupurepelepe –
Noappotepe bupunăpă!*

*Doarpa ispivoaparepelepe suspupipinăpă
Pepe cândpî copodrulpu nepegrupu tapacepe;
Dormpo şipi floporipile-npe grăpădipinăpă
Dorpomipi înpî papacepe!*

1. În text s-au strecurat trei greşeli de „traducere”. Indicaţi-le şi daţi varianta corectă. (24 de puncte)
2. Explicaţi, în cinci rânduri, modul în care funcţionează limba păsărească. (12 puncte)
3. „Traduceţi” în limbă păsărească următoarea strofă a poeziei:

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ţi îngerii aproape,
Somnul dulce!

(24 de puncte)

*Olimpiada de lingvistică, faza judeţeană, noiembrie 2014, secţiunea de antrenament (clasa a V-a)
Subiect propus de Adina Dragomirescu*

SUBIECTUL 4: Denumiri geografice în chineză (60 de puncte)

Se dau următoarele cuvinte din chineză şi traducerea lor în română, în ordine aleatorie:

1. 山西	6. 墨西哥
2. 巴拉圭	7. 天津
3. 北京	8. 北冰洋
4. 天山	9. 南京
5. 巴黎	10. 山东

Nanjing, Paris, Shanxi, Tian-Shan, Paraguay, Tianjin,
Beijing, Shandong, Mexico, Oceanul Arctic

Cerinţe:

1. Găsiţi corespondenţele corecte. (40 de puncte)

2. Pornind de la corespondențele găsite, precizați ce semnificație are caracterul 北 din chineză? (5 puncte)

3. Explicați cum ați rezolvat. (15 puncte)

Notă: Se știe că una dintre capitalele menționate în cerință se traduce prin sintagma „Capitala Nordului”. Așadar, fiți atenți la poziția geografică a anumitor regiuni/orașe!

Olimpiada de lingvistică, faza județeană, noiembrie 2014, secțiunea de antrenament (clasa a VI-a)
Subiect adaptat de Roxana Dincă

SUBIECTUL 5: Luiseño⁸ (60 de puncte)

Se dau următoarele propoziții în luiseño și traducerea lor în limba română în ordine aleatorie:

nóo póy ηéeniq, nóo póy vičuq, nóo ηéevičuq, nóo póy ηéevičuniq,
nóo póy ηéevičunivičuq, nóo póy ηéenivičuq

vreau să-l fac să vrea să plece, îl vreau, îl fac să plece, vreau să-l fac să plece,
îl fac să vrea să plece, vreau să plec

1. Stabiliți corespondențele corecte între propozițiile din luiseño și cele din română. (24 de puncte)

2. Traduceți în luiseño:
eu plec
eu vreau
eu vreau să fac (15 puncte)

3. Explicați cum ați rezolvat. (11 puncte)

4. Folosind exemplele date și pe cele traduse de voi, identificați două diferențe între limbile luiseño și română. (10 puncte)

Olimpiada de lingvistică, faza națională, aprilie 2015, secțiunea de antrenament (clasa a V-a)
Subiect propus de Roxana Dincă

⁸ Limbă uto-aztecă vorbită în Statele Unite ale Americii, în sudul Californiei.

SUBIECTUL 6: Sayula popoluca⁹

(60 de puncte)

Se dau următoarele propoziții în sayula popoluca și traducerile lor în limba română în ordine aleatorie:

1. tʌkoyw	a. Eu mă joc.
2. mikoyp	b. Eu am cumpărat fasole.
3. koyp	c. El a cumpărat fasole.
4. tʌʔiikp tʌʌ	d. Tu cumperi carne.
5. miʔiikw mii	e. Tu vinzi pește.
6. tʌnhuyw šʌhk	f. Eu am ajuns.
7. ʔinhuyp šiš	g. Tu te-ai jucat.
8. ʔihuyw šʌhk	h. El vinde carne.
9. tʌntoʔkp šʌhk	i. El ajunge.
10. ʔintoʔkp ʔakš	j. Tu ajungi.
11. ʔitoʔkp šiš	k. Eu vând fasole.

1. Stabiliți corespondențele corecte. (22 de puncte)
2. Traduceți în sayula popoluca: (12 puncte)
- Tu ai vândut carne.
El a ajuns.
Eu m-am jucat.
El se joacă.
3. Explicați cum ați rezolvat. (14 puncte)
4. Folosind exemplele date, identificați două diferențe între limbile sayula popoluca și română. (12 puncte)

Olimpiada de lingvistică, faza națională, aprilie 2015, secțiunea de antrenament (clasa a VI-a)
Subiect propus de Roxana Dincă

⁹ Limbă vorbită în Mexic de aproximativ 4000 de vorbitori.

CUPRINS

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI	5
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA I de Solomon Marcus	6
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A II-A	8
ARGUMENT	9
ISTORICUL COMPETIȚIEI	16
SUBIECTE	22
REZOLVĂRI	110
POSTFAȚĂ LA EDIȚIA A II-A	294

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45
Pitești, jud. Argeș, cod 110174, str. Frații Golești 130
Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918
Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492.
E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro
sau accesați www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la tipografia *Editurii Paralela 45*
E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro